

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 8. zjutraj. Posamične številke se prodajajo po 3 nvl. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Krasju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele številke po 5 nvl. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širini 1 kolona. OENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, smernice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema literarni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačnje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utočljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za leto 1911 K 24, pol leta K 12, 3 mesece K 6; na naročbo brez depozita naročnina se upravnice ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za leto Kren 2-20, za pol leta Kren 1-10.

Vsi depisti naj se pošiljajo na uradni list. Nefrankevska pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

Naročnina, oglašne in reklamacijske pošiljajo na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik koncesije lista „Edinost“. — Nastanila Tinkarna „Edinost“ vpisana sadruga z omejenim poviškom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Pešne-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Danes je zadnji dan reklamacijske dobe. Požurite se, še je čas! Do 1. ure popoldne še lahko vsakdo popravi, kar je do sedaj zamudil. Na noge v zadnjem hipu!

Politično društvo „Edinost“

sklicuje

za četrtek dne 25. maja 1911

slededca

volilna shoda

in sicer:

- 1) Ob 11. uri predpoldne v gostilno gosp. Jakoba Maganja v Sv. Križu.
- 2) Ob 4. uri popoldne v „Sokolovo dvorano“ na Opčinah.

DNEVNI RED:

Državnozbornske volitve.

Poroča g. dr. O. Rybář.

ROJAKI! Zberite se v velikem številu, da trdno sklenemo svoje vrste in se skupno okrepimo za bližnji boj!

BRZOJAVNE VESTI.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 23. Zbornica je nadaljevala razpravo proračuna za bogočastje. Govorila sta posl. grof Tisza in Giesswein, nakar je bila debata prekinjena in odgojena na jutri.

Zdravljce cesarja Franja Josipa.

GÖDÖLLÖ 23. Cesar se danes ni izprehajal radi mrzlega vremena in vetra. Ob 11:30 je dospel avstrijski minister za notranje stvari grof Wikenburg, ki ga je cesar vsprejel opoldne v avdienci.

Nemški državni zbor.

BDROLIN 23. Na dnevnem redu je drugo čitanje ustavne predloge za Alzacijo-Lotaringijo. Državni kancelar Bethman-Hollweg je predlog priporočal.

Za njim je govoril posl. Bohle (socialni demokrat), ki je rekel, da njegova stranka želi, da postane Alzacija-Lotaringija samostojna in da dobi v zveznem svetu glasove brez vsake omejitve. Ko je govorilo še več govornikov, je bila generalna debata zaključena. V specialni debati je bil vsprejet člen 1 ustavnega zakona po sklepih komisije. Prav tako so bili vsprejeti nadaljnji členi v sestavi komisiji; tudi ostali členi so bili vsprejeti nespremenjeno. Na dnevnem redu jutrišnje seje je kakor prva točka volilni zakon za Alzacijo z Lotaringijo.

Krečansko vprašanje.

SOLUN 23. Tukaj se je vršil velik shod glede krečanskega vprašanja. Govorniki so ostro protestirali proti vedenju Krečanov v stvari kadjev in glede umešavanja grške vlade v stvari otoka ter radi čestitke kan-

dijskega župana in odgovora grškega kralja. Zborovalci so sklenili, da ostanejo v krečanskem vprašanju trdni in da bodo energičneje varovali pravice Turčije.

Ustaja v Albaniji.

SOLUN 22. Malisori so baje sporočili Turgut paši, da so pripravljeni pogajati se, če ublaži svoje pogoje in zamjci v prvi vrsti varstvo žen in deklet ter lastnine, nadalje da ne bo pustil albanskih polja in požgal albanskih vasi.

SKOPLJE 23. Tod mimo sta se vozila dva batalijona iz Trepizunta, obstoječa iz 1500 mož in 28 častnikov. Vojski so namenjeni v Mitrovico, odkoder se podajo na skadersko in črnogorsko mejo. Sto orožnikov iz solunske šole je bilo odposlano v Peč, kjer se neprestano množe tatvine in umori.

CARIGRAD 23. Glasom neke predvčerajšnje brzojavke vrhnega poveljnika v Albaniji je prva četna divizija napadla utrdbne ustašev na višinah Planinice pri Zileši severno od Tuzija. Ustaši so izgubili 30 mož in mnogo ranjencev ter so morali bežati. Čete so zasedle Zileši, Zepi ter najvišje točke gore Planinice in Hotit.

Zrakoplovna tekma Pariz-Madrid.

ANGOULEME 23. Ameriški zrakoplovec Garros, ki je predvčeraj na črti Pariz-Angouleme prvi dospel iz Pariza, je danes ob 5:13:46 zjutraj odletel proti San Sebastianu. Gibet je odpotoval ob 5:19. Vedrine pa, ki je napravil izlet v avtomobilu, da si ogleda okraj, je svoj odhod zakasnil vsled goste megle.

SAN SEBASTIANO 23. Zrakoplovec Vedrine je dospel semkaj ob 11. uri.

SAN SEBASTIAN 23. Letalec Garros je ob 11:40 uri predpoludne dospel semkaj.

Zrakoplovna tekma Pariz-Rim-Turin.

PARIZ 23. Od „Petit Parisien“ prirejena tekma Pariz-Rim-Turin se bo vršila prihodnjo nedeljo. Iz razlogov varnosti ne bo start v Issy-les-Moulineaux, marveč neki drugi kraj blizu Pariza, ki ostane pa za sedaj tajen. Občinstva se ne pripusti k preiditvi. Letalci odletijo edino-le pod kontrolo športnega odseka.

Praga 23. Večerni listi poročajo iz Aša: Žena železniškega čuvaja Wagnerja v Brambachu je danes svojim trem starejšim otrokom prerezala grlo in je nato s svojima najmlajšima otrokoma skočila v vodo, kjer so vsi trije utonili. Dva težko ranjenih otrok se borita s smrtjo.

Kardiff 23. Jeklarna in tovarna peči za proizvodnjo koka v Ebbew Vale preneha koncem tega meseca z delom radi slabega poslovanja. 3500 delavcev ostane brez dela.

Kodanj 23. Kralj in kraljica z otroci sta danes predpoludne dospela semkaj iz Pariza.

Dunaj 23. — Danes zjutraj se je grof Aehrenthal povrnil iz Opatije in je prevzel posle ministerstva za vnanje stvari.

„Boljši narodnjaki“!

Najodločneje proteste izzivaš pri naših socialnih demokratih, ako jim na javnem shodu ali pa v privatnem razgovoru očitaš, da so tudi oni podrejeni večnemu zakonu spreminjanja pod težo razmer, ker so faktične razmere vendar le močnejše, nego vsa lepa načela in programi socialne demokra-

kajti včeraj popoldne je bil trg še ves obdan z lesenimi prodajalnami, kočami in lopami, a sedaj je to že vse pospravljeno, da na tako pridobljenem prostoru iz mogočnih tramov, močnih klad, tramičev in desek zgradijo na vzhodni, južni in zahodni strani trdnje odre s sedeži.

Rokodelci vseh vrst so tukaj zaposleni in pripravljeni, da izpolnijo povelje svojega priljubljenega kralja. On je določil, da naj bo danes vse pripravljeno za borbe, ki se bodo vršile opoldne na tem trgu vzvišenemu poljskemu gostu na čast.

Na stotine rok se trudi, da bi bila naloga izvršena še pred določeno uro. Na nekaterih mestih je tesarsko delo ravno dovršeno in tapetniki pristopljajo k svojemu delu, da odidijo zgradbo dragocenimi tepih, preprogami in baldahini iz baržuna, svile in sukna.

Po višini in prireditvi se daja že uganiti, kje pripravljajo sedeže za oba kralja. To je na levi strani magistrata tik pred hišo Krönovsko. Nasproti, pred Tynsko cerkvijo, gradijo drugi visoki oder z jednim prestolom — gotovo za kraljico Ano. Na obeh straneh prestolov, pripravljenih za vladarja,

cije. In vendar beležiš le notorično dejstvo, če govoriš našim demokratom, da je tudi socialna demokracija prisiljena prilivati vode v šumečo kupo svojega prepričanja in stopati iz jasnih višav svojih naziranj dol v življenje realnosti. Ali po domače rečeno: tudi socialna demokracija je primorana računati z obstoječimi razmerami.

Kdor vsaj nekoliko let sem opazuje politično življenje v naši državi, vidi evolucijo, ki se vrši, polagoma sicer, ali z neizprosno doslednostjo vsaj v taktičnem postopanju socialne demokracije. Evolucijo od ortodoksnega zanikanja nacionalnega principa — k nacionaliziranju socialne demokracije. Prvi veliki občestni mejnik na poti te evolucije je bil brnski program. Tudi potem je avstrijska socialna demokracija sicer še vedno držala visoko zastavo internacionalizma kakor znak svoje skupnosti; ali posamične skupine, ki jih tvorijo pripadniki različnih narodnosti, so se vendar nacionalizirale. Močnejše, nego siva teorija o internacionalizmu, se je pokazala živa moč nacionalne ideje tudi v socialni demokraciji. Vodstvo centrale na Dunaju je formalno obstajalo dalje, ali — celota se je vendar začela deliti v češko, slovansko, italijansko socialno demokracijo. To pa je nacionaliziranje — zmaganje narodnega principa. Žal le, da se je naša jugoslovanska razlikovala od češke in italijanske. Dočim je pri teh dveh prememba v vnanjih oblikah organizacije odgovarjala prepričanju in srčnemu nagonu, je naša jugoslovanska postala slovanska le po imenu, le za oko, in je konservirala nadalje svoje strupeno nasprotstvo proti „narodnjaštvu“. Dočim je bilo nacionaliziranje češke socialne demokracije — rekli bi — stvarno, vsled prepričanja, vsled narodne zvestobe, je bilo pri naši socialni demokraciji le formalno, navidezno, izsiljeno iz taktičnih razlogov. In to je še danes. Češka socialna demokracija je tako odločna za varovanje svojega češkega značaja, da se ne plaši tudi konfliktov z nemško centralo, kar je v najnovejši čas privedlo celo do očitnega preloma, da emancipacije češke socialne demokracije od centrale. V naši jugoslovanski pa žrtvujejo slej ko prej strankarski disciplini — vse. Od našega človeka, pripadajočega k socialni demokraciji, zahtevajo neizprosno, da bodi internacionalen do skrajnosti, pa če ima iti pri tem na kose najvišji narodni interes.

Le za domačo potrebo, za trenutke zadrege, imajo naši dem. v zalogi tudi nekaj nacionalizma. Pravimo „naši“, ker ne izključujemo častnih izjem pri pojedincih — in med te pojedince bi zelo radi šteli tudi nadarjenega Etbina Kristana —, ki so zares zavzeti za napredek Slovencev kakor *naroda*. Ali žal, da so to le pojedinci, ki jih masa ne umeje.

Za duševno obzorje in razpoloženje njih, ki tvorijo to slovensko socialno demokratsko maso na tržaškem ozemlju, je bil veleznačilen in tipičen nastop nekega socialnega demokrata na volilnem shodu na Katinari minole nedelje. On, ki je gotovo strupeno nasproten „narodnjaštvu“ in „rodoljubkarstvu“, je, ko ga je dr. Rybář potisnil ob zid se svojimi argumenti, torej v zadregi, slovesno zatrdil, da je on bolji narodnjak in rodoljub, nego vsi rodoljubi v „Narodnem domu“.

To bi bilo tisto socialno-demokratsko narodnjaštvo za potrebo in silo v hipu zadrege. To bi bila še le zadrega, ko bi bil kdo navzočih tako maliciozen, da bi bil tam za češko kraljico, je prirejena stopnjevito dolga vrsta sedežev za kraljevske družine in najodličnejše goste iz domačega in tujega plemstva. Južna stran je pridržana za nadškofa in univerzo, katerima je kralj Karol poslal posebno milostljiva povabila, da bi s svojo navzočnostjo poveljevali jutrajšnjo viteško slavnost, prirejeno v zabavo poljskega kralja.

Samo severna stran ni bila zagrajena po svoji celoti, marveč samo v sredini pred hišo, imenovano „Pri stopnicah“. Tam so bili isto tako zaposleni pri zgradbi tesarji in tapetniki in drugi rokodelci z razkošnim krašenjem zgradbe v isti višini, kakor so bile one prirejene za oba kralja in za kraljico češko. Toda ti delavci kakor bi ne bili spadali k onim ostalim na namestju. Niso imeli nikakega nadzornika, kakor ostali, in nihče se ni brigal za nje. Opravljali so svoje delo kakor ločeni, ali pa izločeni od ostalega enotnega delavnega toka. Da, iz vsega nametanja se je obračala proti njim nekaka zlovolja, kakor bi delali nekaj, česar ne bi smelo biti.

To je že višek njene drznosti in ponosa,“ je čul Domeš, stoječ v bližini delavcev, zaposlenih na urejanju kraljevskih pre-

moža pozval, naj malce konkretno navaja, koliko, kje in kako so naši socialni demokrati doslej pomagali ne gradnji tiste „kulturne (izlasti šolske), narodne, socialne, in gospodarske organizacije, ki je tržaškemu Sloventstvu v nenadejani meri povzdignila ugled, nam vtrdila pozicijo in izsilila respekt tudi pri nasprotnikih?! Kaj bi bil mogoč mož navesti konkretnega? K večjemu morda kak — tudi slovenski plakat v strankarske svrhe. Za njihova zares dobra predavanja pa dajajo glavni kontingent — narodnjaki!

Politični nasprotniki smo si. Vendar obžalujemo živo, da je naša socialna demokracija tako oddaljena od čeških izgledov. Iz srca bi jim privoščali mesto enakopravnih v politični organizaciji naroda. Ali vsakočastno mesto v skupini je spojeno z dolžnostmi do te skupnosti. Ne zahtevamo, da bi socialni demokrati žrtvovali le pličico od svojega politično-socialnega programa. Tudi ne zahtevamo takih „boljših narodnjakov“, za kakršnega se je predstavljal minole nedelje oni socialni demokrat na Katinari; zahtevamo pa, da so tudi socialni demokrati pošteni rodoljubi, ko gre za varstvo tisti opravičenosti narodnih pravic in kulturnih interesov slovenskega naroda, ki niso v nikakem navskrižju z uplivnim socialnim programom, in zahtevamo še posebno, da so socialni demokrati v takih slučajih tudi odkriti in iskreni narodnjaki po izgledu čeških socialistov, ki se ne boje zaveznitva z drugimi narodnimi strankami, ko gre za obrambo pravic svoje narodnosti in to tudi v boju proti — nemški nacionalizirani socialni demokraciji. In dokler se to ne zgodi, moramo ostati v bojni poziciji nasproti — „boljšim narodnjakom“ v socialni demokraciji.

HRVATSKA.

Novo kršenje nagodbe od strani Ogrske.

Te dni so dobili naročniki telefona nove telefonske seznane z izključno madjarskim tekstom. Brez ozira na državnopravni položaj Hrvatske, so hrvatska mesta uvrščena med madjarska mesta. Te telefonske izkaze označa vse časopise kakor novo kršenje nagodbe in kakor dokaz, da hoče madjarska vlada tudi pošto in brzojav pomadjariti. Vsi listi pozivljajo naročnike, naj vrnejo te seznane.

Pripravljanje za volitve.

Hrvatsko-srbska koalicija je sklenila obdržavati po vsej deželi več shodov volilcev, na katerih bodo poslanci poročali o svojem delovanju in razvijali agitacijo za prihodnje volitve. Minulo nedeljo so se že vršili trije shodi, dva shoda je oblast prepovedala. Tudi starčevičanci in socialni demokrati so imeli minolo nedeljo več shodov.

Zrakoplovna nesreča na Francoskem.

Ta grozna nesreča, ki je zadela francoski narod, bo imela tudi politične posledice. Francija vodi sedaj v Maroku zelo važno akcijo, ki zahteva od vlade največje pažnje. Nesrečni slučaj je hotel, da je ponesrečeni aeroplan ubil ravno vojnega ministra in težko ranil šefa vlade ministrskega predsednika Monisa, ki gotovo več mesecev ne bo mogel zapustiti postelje. Nekateri listi govorijo o rekonstrukciji kabineta, v katerega baje vstopijo Millerand, Delcassé in Combes.

stolov, „čudež, da si ni dala napraviti višji prestol, nego ga imata vladarja sama.“ „Volje je imela za tako demonstracijo gotovo dovolj.“

„Če bi mogel ranjki gospod Mikolaš vstati iz groba in pogledati, kako življenje vodi njegova dragocena Kristinka...“

„Saj je imel še za življenje dovolj in zares je tisočkrat na dan obžaloval to neumnost, ki jo je napravil, ko je vzel lepo in mlado ljubavnico za ženo... Samo, kje je bila takrat njegova pamet, drugače je bil vedno tako previden in moder mož?“

„Da je obžaloval svojo poroko s to žensko, to je dokazal vsaj na smrtni postelji, se svojo oporoko. Kdaj pa se je že zgodilo, da bi bil umirajoči oče odredil, da edini sin ne sme niti v hiši ostati pri ovdoveli materi? Tedaj, odhajajoč s tega sveta, je ubogi soprog gospe Kristine dobro vedel, koga je napravil za mater svojega sinu.“

„In mlademu gospodu Mikolašu se godi pri stricu izbornu. Ima lastnega imetka dovolj in pripravlja se iz njega omikan in prijazen mladenič.“

„Kako veselje bi mogla imeti gospa Kristina z njim!“

(Pride še.)

PODLISTEK.

Češka Magdalena.

Zgodovinska novela iz XIV. stoletja. — Spisal Ferdinand Schulz. — Poslovenil H. V.

Že se je daniilo, ko je oblečen v slikoviti poljski kroj, toda prepadel od nočnega bdenja, složno korakal mimo močnih straž po mostu grada na Hradčane, od tam skozi Uvoz v Malo mesto in po lesenem mostu na desni breg Vltave. Ni imel določenega cilja; tišina in praznота, ki sta še povsodi vladala po praških ulicah, nisti motili zmedenega teka njegovih misli.

Blodil je po ozkih zvitihi ulicah Starega mesta, kakor bi koga iskal, ki bi mu povedal, kaj mu je storiti. Prvi žarki jutranjega solnca so zlivali svoje zlato po kupulah in stolpih cerkva, ko je obstal na Staromestnem tržišču. Tukaj je bilo že par sto ljudi pri pridnem delu. Najbrže so delali vso noč,

Ponesrečeni vojni minister Berteaux se je rodil 3. junija 1852 v Saint Maure, kakor sin veletrgovca. Leta 1873 je vstopil k artileriji kot dobrovoljec in je že tedaj pokazal velik talent za vojaške stvari. Vendar se je kmalu vrnil k civilnemu življenju in se posvetil trgovstvu in kmalu postal avtoriteta na polju velike finance. L. 1893. je bil prvič izvoljen v parlament in je kot poslanec jel vso pažnjo posvečati vojaškim stvarim. — Četudi voditelj velikanskih finančnih in trgovskih podjetij, se je vedno čutil vojaka. Leta 1902. je bil poročevalec za vojni proračun, l. 1904. poročevalec za rekrutni zakon. Istega leta je prvič postal vojni minister v kabinetu Combes. V drugič je vsprejel portfelj vojnega ministerstva letos 1. marca v kabinetu Monis. Pokojni Berteaux je v političnem oziru spadal k radikalno-socialistični frakciji.

PARIZ 23. Ministerski predsednik Monis, ki je dobro prebil noč, je danes predpoludne zvedel smrt vojnega ministra Berteauxa. Vest ga je zelo potrla in vskliknil je večkrat s solzami v očeh: „Moj ubogi prijatelj!“ — Nato je začel hvaliti pokojnika.

PARIZ 23. Izvrševalni odsek radikalne in socialistično-radikalne stranke je v svoji izredni seji izrazil sožalje na tragični smrti vojnega ministra Berteauxa in željo naj bi kmalu ozdravil ministerski predsednik Monis. Odsek je obenem izrazil vladi, ki jo Monis energično vodi, popolno zaupanje, da uresnični demokratične in socialne reforme, za katerimi stremi stranka.

PARIZ 23. Senat je dovolil kredit za pogreb vojnega ministra Berteauxa in se je na to odgodil do četrta.

PARIZ 23. Predsednik Brisson se je v zbornici v toplih besedah spominjal vojnega ministra Berteauxa, katerega smrt pomenja za vlado, armado in domovino izgubo. — Predsednik je tudi izrekel željo, naj bi ministerski predsednik čim prej ozdravil. Zbornica je dovolila kredit za pogreb Berteauxa in se je na to odgodila do ponedeljka.

Volilno gibanje.

Kandidaturo za mesto ljubljansko, ponudeno mu od izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke, je g. Ivan Hribar, bivši župan ljubljanski, definitivno odklonil. Tako čitamo v „Slov. Narodu“ v nasprotju z vestmi v nemških listih, ki trde, da je gosp. Hribar kandidaturo vsprejel.

Domače vesti.

Smrtna kosa. V Puli je umrl nagle smrti, dne 20. t. m., tudi med Tržčani mnogo znani, bivši uradnik „Tržaškega podpornega in bralnega društva“, sedaj pomožni uradnik v Puli, gospod Ernst Knific. Zadel ga je kap. Pokojniku je bilo 56 let.

Sramujejo se! Gospod urednik! Tržaški lažilberalci se sramujejo svojih divjaških činov proti sosedom Slovanom! Pregovor pravi, da je človek popolnoma pokvarjen se le tedaj, ko je izgubil vsak čut srama. Po tem takem se ne bi zdelo izključeno, da se slavna kamora še poboljša... Ne, ne! Kamoristi se ne bahaajo več se svojimi „Abbasso i ščavi!“ Ali to ni resen čut srama, marveč imajo svoje postranske namene, katere jim pa prokleta „mularija“ kvari!

Vsi bi nas radi požrli in to ne samo nas, „calatti dalle montagne“, ampak vse Slované brez izjeme. Ker pa reveži nimajo tako ostrih zob in tudi želodci bi ne mogli prebaviti nas vseh — osobito ker smo po njih mnenju zelo trdi — delajo, kakor pravi njih pregovor, lepe obrazy slabi stvari!

Okoličane hočejo slepiti s tem, da jih hvalijo kakor dobre občanarje; ali to le ob volitvah! V lice se delajo zelo sladke, za hrčtom pa kažejo roge okoličanom in nam. Dobro, da jih mi vsi poznamo bolje, nego si ti prifrknjenci mislijo!

PODLISTEK.

Razno iz Sežane.

(Dopis.)

Kake dve uri od Trsta proti severovzhodu leži med Tabrem in Planino prijazen trg, Sežana. Vsled svoje lege je ta kraj tržaškim izletnikom zelo priljubljen. Kraj sam in njegova zelena okolica privablja poleti celo vrsto avtomobilov, motociklov in elegantnih kočij, ki švigajo po lepi, široki cesti.

A nekaj je česar Sežana nima in kar se ji že dolgo obeta. To je električni tramvaj, ki bi bil za povzdigo tujskega prometa v Sežani in na Krasu sploh ogromnega pomena. Predpriprave so že skoraj dovršene in menda v doglednem času prično s polaganjem tračnic, da bo kmalu tekel toli potrební tramvaj iz Trsta do Sežane. Ž njim pride tudi električna razsvetljava in vse to bo pomenjalo novo dobo in novo življenje za Sežano.

Za regnikole dajajo dušo in telo, Slované pa bi najrajše videli 6 korakov tja od morskega brega, kakor je svojedobno rekel pokojni Camber! Sram pa bi jih res moralo biti, ako pod slovensko šolo — torej kulturno institucijo — vpijejo: „Abbasso i ščavi!“

Zmage se nadejajo socialni demokratje v — naši okolici! Pobožne želje! Mi želimo gospodu Kristanu iskreno najboljšega vspeha in sreče kje drugje, ali v naši okolici zastoj išče vspeha! Če si socialisti delajo kake iluzije v tem pogledu, jim naši okoličani pripravijo dne 13. junija veliko razočaranje.

Mestni svet tržaški bo imel danes ob 7. uri zvečer sejo.

Shod v Lonjerju je izpadel naravnost jako lepo. Lonjerji so, kakor vedno v takih slučajih, pohitili in napolnili dvorano „Konsumnega društva“. Ta shod se je vršil nemoteno, lepo, dostojno, veličastno. Otvoril je shod v imenu političnega društva „Edinost“ g. odv. kand. Čok Ivan Marija, ki je po primernem pozdravu predlagal predsednikom shoda bivšega večletnega odbornika pol. društva in bivšega lonjerskega župana, sivolasega Martina Pečarja.

Gosp. Pečar je prevzel predsedstvo ter omenjal, kako moramo zastaviti svoje moči v to, da bo izvoljen za poslanca mož, ki se bo zavzemal za koristi nižjega ljudstva, da ne bo država vse davke vrgla v — morje za dreadnoughte in kanone.

Živahno pozdravljen je na to nastopil g. dr. Rybář in govoril, da s posebnim veseljem in ponosno prihaja v Lonjer, ki ga je prvič volil za poslanca, namreč l. 1900 v mestni svet. V čast si šteje tudi nastopiti na shodu, kateremu predseduje stara priča slovenskega preporoda na tržaškem ozemlju v zadnjih 60 letih, pri katerem ima gospod Pečar tudi mnogo zaslug.

Nato poroča obširneje o zadnjem delovanju državnega zbora. Omenja, kolika škoda je zrastle za tržaške Slovence, da niso imeli skozi celih deset let (1897-1907) svojega zastopnika v državnem zboru na Dunaju. Na Dunaju nas takorekoč niti ne poznajo. Šele naš vspeh volitev iz leta 1907 jim je odprl oči, da so sprevidli, da nas je vendarle res obilo v Trstu.

Največ truda je posvetil na Dunaju našemu šolskemu vprašanju. Omenja, kar se je doseglo za mestno slovensko ljudsko šolo. Upanja je, da se to vprašanje v doglednem času reši povoljno za nas. Tudi za slovensko obrtno šolo v mestu se je prizadel. Taka šola bi bila za tržaške delavce, ker bi naši delavci, posebno zidarji in mehaniki, ako bi imeli več izobrazbe, prišli do boljšega kruha. Vsprejeta je bila v parlamentu tozadevna resolucija dr. Rybářa; napravil je gospod poslanec v tem pogledu še druge korake. Za srednje šole se je doseglo vsaj to, da je sedaj slovenščina na tukajšnji drž. gimnaziji in realki obligatna za vse Slovence.

Volilci, katere je on zastopal v državnem zboru, so po večini kmetje in delavci. Zato se je zavzel za našo kmetijsko družbo, ki je bila po njegovem prizadevanju vsprejeta v oficijelni imenik avstrijskih kmetijskih družb in bo kot taka deležna državnih podpor. Priporoča vsem kmetovalcem, naj se opreimejo vinoreje in posebno živinoreje, kajti kmetijstva čaka v Avstriji lepa bodočnost. In posebno v okolici velikega mesta se zelo izplača gojiti kmetijstvo. Rasel bo vedno njegov pomen, ker tuje države ne morejo več k nam svojih pridelkov uvažati deloma radi visokih carin, deloma radi tega, ker same uporabijo, kar pridelajo.

Kakor kmetje pa so reveži tudi delavci. Pametni socialisti so zato že začeli sprevidovati, da se ne sme ločiti od skrbi za delavca skrb za kmeta. Kajti blagostanje enega je odvisno od blagostanja drugega. Če se godi slabo delavcem, ki tvorijo večino mestnega prebivalstva, ne morejo kmetje svojih pridelkov v mestu ugodno prodati, a narobe, če se godi slabo kmetu, ne more ta kupiti tovarniških izdelkov, vsled česar tovarne odpušča delavce. — V preteklem zasedanju avstr. državnega

Velikega pomena bo tramvaj za potnike, ki potujejo v Trst z južno železnico. Mesto da bi se vozili čez Nabrežino in ob morju, bodo lahko že v Sežani prestopali na tramvaj in se vozili z njim na Opčine, od koder bodo uživali svetovnoznani razgled na Trst in morje.

Pa tudi Tržačanom bodo znatno olajšani izleti v Sežano in od tu dalje na komaj 10 minut oddaljeno Planino ali Tabor. S teh dveh hribov se nudi izletniku, ki ne ljubi težavnih tur, za malo truda diven razgled po Krasu, tja do sv. Gore, Nanosa in Čavna. Samo nečesa manjka tu gori: razglednega stolpa z dobrih daljnogledom, katerega bi se izletniki posluževali proti mali odškodnini. Ta nasvet naj bi uvaževalo naše „Slovensko planinsko društvo“ in zgradilo tak stolp. Tudi gostilna bi tu gori vspevala. Sence je dovolj in borovčev duh bi vplival na pljuča, kakor balzam. Na delo torej, kdor je podjeten, da nas ne prehiti tujec!

V Sežani se malokdo meni za družabno življenje. Povsod vlada separatizem. Takozvani „višji“ radi gledajo „nižje“, ali srednji stan od zgoraj doli. Kar bi hotel eden sezidati, mu že drugi podira,

zbora se je reševalo predlogo zakonskega načrta o delavskem zavarovanju, po katerem bodo delavci za slučaj starosti in obnemoglosti preskrbljeni. V tem odseku je sodeloval tudi dr. Rybář.

V bivšem državnem zboru so se Slovinci in Slovani sploh delili po strankah. Vkljub temu so se posebno Jugoslovani: Slovinci, Hrvati in Srbi, v nekaterih vprašanjih, n. pr. ob priliki vprašanja italijanske univerze, skupno nastopali. Govornik pa stoji, kakor pred štirimi leti, ko je bil prvič voljen za državnega poslanca, na stališču, da se jugoslovanski poslanci na Dunaju ne smejo deliti, temveč da morajo vedno nastopati skupno in složno. Še tako smo številno mali, ako se cepimo, se še sami slabimo.

H koncu pozivlja zborovalce, naj glasujejo na dan volitev za slovensko stvar.

Burno odobravanje je sledilo tem izvajanjem dr. Rybářa.

Nato se je oglašil za besedo učitelj g. Andrej Čok, ki je povdarjal, kako smo zamenarjeni v šolskem pogledu v okolici in v mestu. Treba nam je več ljudskih, potem meščanskih, srednjih in strokovnih šol s slovenskim učnim jezikom. Hvali tozadevne zaslug dr. Rybářa.

Veliko zabave in smeja so vzbudile lepe besede našega ljudskega govornika, g. Križmančiča, ki je govoril, kako za nič da nas imajo Lah, ki mislijo, da Slovinci nismo za drugo, nego da surovo zemljo premetavamo, visoke zide zidamo in težke kamne prenašamo. Pojasnil je, kakšni so socialisti v teoriji in praksi. Nato je opisoval kmeta in njegovo bedo. Slednjič je pribral, da Slovinci ne prosimo nikakih privilegijev, temveč samo zahtevamo svoje pravice.

Ko je nato še g. I. M. Čok pripomnil k besedam dr. Rybářa, da hočemo sicer glasovati za čast naše zastave, a to še posebno z ozirom na to, da zaupamo to zastavo možu, ki jo je doslej najvišje dvignil in ohranil čisto in ponosno, so zborovalci burno temu pritrdili.

S primernimi besedami je nato gospod Martin Pečar zaključil shod.

Sestanek zaupnikov I. volilnega okraja se bo vršil v petek dne 26. t. m. ob 8. uri zvečer v „Konsumnem društvu“ pri sv. Jakobu.

Birma. Minolo nedeljo je škof mons. dr. Andrej Karlin birmal v župni cerkvi pri sv. Jakobu 65 dečkov in 49 deklic. — V četrtek dne 1. junija bo birma v župni cerkvi Starega sv. Antona po maši, ki prične ob 10:30 dopol.

Fotografi-amaterji! V področju „Slovenske Čitalnice“ in „Slovenske Besede“ se v Trstu po inicijativi poslednjega društva ustanovi klub fotografov-amaterjev, ki bodo imeli v prostorih „Slovenske Čitalnice“ poseben prostor za razvijanje slik in druge vdobnosti. Kdor želi pristopiti, naj se oglaši v „Slovenski Čitalnici“ v „Narodnem domu“.

Tolstovrška slatina bo lep vir družbinim dohodkom, ako se udamoči med nami tako, da se je bo lahko razpečavalo, kolikor je daja vrec podnevu in ponoči. Pomniti pa je, da uprava te slatine prilaga poslati vsakega zaboja en kupon, za katerega plača, ako jej ga vrneš, v korist kakega narodnega društva 20 stot. Prosimo torej vse gostilničarje in trgovce, ki naročajo Tolstovrško slatino, da pošiljajo Ciril-Metodovi družbi v Ljubljano vse prejete listke-kupone. Cenjene rodoljube, posebno pa C. M. podružnice, opozarjamo, da tudi z nabiranjem in vpošiljanjem teh listkov naši družbi vrše rodoljubno delo. Noben kupon Tolstovrške slatine naj se ne izgubi in naj ne pride v napačne roke!

Ameriški Slovinci za družbo sv. Cirila in Metoda. Minolo soboto je prišlo dvoje ljubeznivih pozdravov iz Amerike. Prvega je poslala „Anglo-österreichische Bank“ v vrednosti 100 K, žal ne imenuje pošiljatelja, kateremu v odzdrav tem potom: stotera hvala! — Iz Joliet, Ill. prejela je družba sv. Cirila in Metoda to-le pismo: „Podpisani Vam najljudneje naznanjamo, da smo danes, 3. maja, po tukajšnji

tako, da v Sežani nobena stvar ne more prav vspeti. Zato pa tudi vlada tako mrtvilo.

Kako potreben bi bil n. pr. „Sokol“! Večkrat se je že skušalo, rešiti to vprašanje, a vedno je zaspalo, ker se je zanašal eden na drugega. Najboljše bi bilo, ako bi stvar vzela v roke kaka vplivna oseba. Težko gleda vaj ne bo posebnih, ker imamo v Sežani tri stare, izurjene Sokolaše in Tržčani bi nam šli tudi na roko s pomočjo in navsvetom. Zganimo se torej, pustimo stare predhodke in lotimo se že enkrat dela tudi na tem polju.

Tudi godbe pogrešamo v Sežani. Razne manjše vasi imajo „Godbena društva“, samo mi Sežanci ne moremo imeti kaj takega. V poštev prihaja v prvi vrsti finančna stran tega vprašanja. Godala stanejo mnogo; zato bi morala zanje jamčiti občina ali posojilnica. Godbeno društvo bi tudi krasno vspevalo, posebno poleti bi se naslajali na domači godbi. Da bi to pospeševalo tujski promet, je samo ob sebi umevno. (Kolikor je znano nam, je bilo v Sežani pred kratkim ustanovljeno Glasbeno društvo „Kraška vila“, ki zasleduje ta na-

slovenski tvrdki „Ogulin in Sitar“ odposlali svoto 200 K čitaj: dve sto kron avstrijske veljave, kakor ustanovnino družbe „Zavednih Slovencev v Joliet, Illinois, Združenih držav ameriških“.

Tem povodom izražamo svojo najsrčnejšo željo, da bi naša prekoristna družba rastla, procvitala in vspevala toliko časa, dokler bo moral naš mili, zatirani narod sam graditi šole za svojo deco ob ogroženih mejah. Z družimi vred se hočemo tudi mi v daljni tujini vedno spominjati svoje premile rojstne domovine in se ravnati po geslu: „Mal položil dar domu na altar!“

Z velespoštovanjem in slovenskim pozdravom beležimo

Vam udani Slovinci

Josip Zalar, l. r.

predsednik.

Franjo Skole l. r. Josip Sitar l. r.

tajnik. blagajnik.

Zavednim rojakom za slovenske pozdrave in za rodoljubni dar iskreno zahvala!

Šolski odsek (Uč. dr. — soc. ods. III.) ima v četrtek pred glavnim zborovanjem uč. dr. v ul. Acquedotto kratek pomenek. Ves dosedaj nabrani statistični material je prinesli s seboj.

Ciril-Metodovo slavje se bo vršilo v nedeljo 18. junija v vseh prostorih „Narodnega doma“ pri sv. Ivanu. Ta dan naj bi tudi praznovali zmago volilne borbe!

Obili trud, neštete stopinje ter vznešeni in temeljiti govori naših dičnih voditeljev naj bi obrodili na dan volitve stoteren sad! Kajti ne imel bi duše, ne srca, ne smisla za svoj narod, kdor bi kljubu tolikim shodom, pouku, prošnjam, opombam — ne storil na dan volitve svoje dolžnosti kakor zaveden „Slovenec“.

A ve žene slovenske, če je v vaši družini ali obližju kak mlačnež ali brezbriznež, zdramite ga in pregovorite, da stori svojo dolžnost. Kajti le po sijajni zmagi 13. junija bo imela naša slavnost dne 18. junija pravi pomen!

Slavna pevška društva v Trstu in okolici so naprosena, da bi blagovolila nastopiti pri Ciril-Metodovi slavnosti 18. junija v „Narodnem domu“ pri sv. Ivanu. Prijave naj se pošiljajo: „Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Trstu, slov. šola na Acquedotto“.

Za srečolov, ki bo o priliki Ciril-Metodove slavnosti v „Narodnem domu“ pri sv. Ivanu 18. junija, prosimo, naj blagovoli kaj podariti sleherna Slovenka v Trstu in okolici. Darove vsprejema g. a. Biček, „Nar. dom“ v Trstu.

Za izlet v Prvačino je št. Jakobška Čitalnica preskrbela znižano vožnjo. Kdor se hoče udeležiti, naj se oglaši v „Konsumnem društvu“ pri sv. Jakobu ali pri tajniku R. Cotiču, ulica Molin piccolo št. 8 (zaloga juž. sadja). Istotako je potrebna zglasitev radi naročbe kosila, ker bo skupno kosilo istotako ceneje. Čas zglastitve je do petka zvečer.

Tržaška mala kronika.

Najden fetus. Na openskem pokopališču je čuvaj v nedeljo našel omot, zavit v papir in cunje. Odprl ga je in notri se je nahajal nerazvit človeški sad moškega spola. Redarstvo je uvelo preiskavo.

Radi domačih preprirov. Na zahtevo svojega tasta je bil predvčerašnjem aretiran 41-letni trgovski pomočnik Ivan Zadnik, in sicer radi nekega domačega pretepa. Pri tem pa je policija prišla na sled, da je Zadnik identičen s človekom, ki ga potom tiralnica zasleduje ljubljansko sodišče, od katerega je bil kaznovan na dva meseca zapora.

Nasilni uzmoviči. V kavarni „Oriente“ se je v ponedeljek zjutraj ob 4. uri nahajal neki Ivan Delfabbro, ki je zaspal pri mizi. Ko pa je tuja roka segla v njegov žep, da mu vkrade denarnico s 40 K vred, se je Delfabbro zbudil. Odločno je zahteval svoje imetje nazaj. Ali uzmoviči — bilo jih je več — so se mu zasmejali v obraz. Delfabbro je stopil iz kavarne, da bi poklical redarja. A lopovi so tedaj planili nanj in ga nakle-

men. Razun tega obstoji že v Sežani močan tamburški zbor. (Op. Ur.)

Po leti se v Sežani še lahko izhaja, a pozimi vlada tu strašen dolgčas. Vse družabno življenje obstaja v pitju in kvartanju. Tudi temu bi se dalo odpomoči. Po izgledu drugih krajev naj bi ustanovili strelski klub, ki bi prirejal, recimo vsak teden, strelske večere. To bi bila lepa in obenem cena zabava. Par pušk, tarča, in strelski klub bi bil tu. Pripravnih prostorov tudi ne bi bilo težko dobiti.

Ravnatoko pogrešamo kegljišče, ki bi nam krajšalo dolge zimske večere. Vse to bi lahko zopet oživelo družabno življenje in pospeševalo splošni naš napredek.

V Sežani imamo dve čitalnici, eno za inteligenco, drugo za ostalo ljudstvo. Zakaj to, zopet ne vemo. Ali bi ne bolj odgovarjalo demokratičnemu principu, ako bi imeli vsi skupno čitalnico, ki bi bila gotovo močnejša, nego vsaka od obstoječih? In naše ljudstvo potrebuje izobrazbe, ako hoče napredovati! Kar se tiče prosvetnih društev, stojimo v Sežani sploh na slabem.

(Pride še.)

stili s pestmi. Na vpitje Delfabba sta prihitela dva redarja, ali zlikovci so jo še pravočasno popihali razun 21-letnega dninarja Viktorja Jamnika, ki so ga dohiteli in aretirali.

Neverjetna nemarnost. Alarmirana policija. V nedeljo jutraj so na lesenem pomolu zraven Stabilimento Tecnico po navadi izpraznjevali posode smeti. Na enkrat je eden pometačev zagnal krik; med smetmi je našel ženski sesc jakko velike obsežnosti. „Zločin a la Foedransperg!“ bila je prva misel in policija je bila vsa pokonci, da posveti v to tajinstveno zadevo. Slednjič se je prišlo na to, da dotični del človeškega telesa je izvir iz bolnišnice, kjer je bil odrezan pri operaciji. Kako je človeški ud prišel v posodo za smeti, je nekam zagotetno, pač pa kaže na veliko nemarnost v bolnišnici.

Koledar in vreme. — Danes: Marija Dev. pomoč. kristj. — Jutri: Vnebohod Kristov.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 20° Cels. — Vreme včeraj: oblačno, pop. dež.

Vremenska napoved za Primorsko: Deloma oblačno. Nekoliko vroče. Zmerni vetrovi.

Društvene vesti.

Akad.-tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu bo imelo svoj drugi redni občni zbor dne 27. maja t. l. ob 7. uri in pol zvečer v lastnih prostorih z običajnim vspeškom.

„Slovanska Čitalnica“ javlja, da se vrši prihodnjo soboto, dne 27. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih redni občni zbor.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva „Glasbeno in izobraževalno društvo „Lira“ v Rojani“ s sedežem v Trstu.

Dramatično društvo v Trstu ima danes, sredo, ob navadni uri zvečer odborovo sejo. Radi zelo važnih točk dnevnega reda prosim vse gg. odbornike, da pridejo vsi.

Godbeno društvo „Volarič“ v Lonjerju priredi v nedeljo, dne 18. junija t. l. svojo prvo vrtno veselico, ki se bo vršila na vrtu gostilne „Pri Županu“. Na vspeškom bo sviranje, petje, enodejanska igra ter srečolov. Toliko na znanje bratskim društvom pri določanju svojih prirediteljev.

Odsek za ljudska predavanja nima — kakor včeraj priobčeno — danes sestanka, temveč v petek ob 7. uri zvečer.

Predsednik.

Gospodarstvo.

Občni zbor kmetijske družbe za Trst in okolico. (Dajle). Po prečitanih poročila tajnikovega je predsednik prešel k 3. točki dnevnega reda, ter povabil blagajnika gospoda Josipa Pertota, mest. svetovalca, naj poroča o družbinah računih za l. 1910.

Iz sklepov računov je razvidno, da je imela družba 14802 96 K prometa. — Čisti dohodki so znašali 1894 74 K, stroški pa 5101 82 K. Družba je določila iz svojega 3207 08 K. Družbine račune sta pregledala in v redu našla gg. Nicofor Stepančič in Ivo Knaus.

Ko je bilo tudi poročilo blagajnika vsprejeto, je predsednik prešel k 4. točki, k volitvi novega odbora.

K tej točki je prošil za besedo gosp. Ferd. Starc, šolski vodja v Barkovljah. Rekel je približno: Iz obeh poročil, prečitanih ravnokar, je razvidno, da je družba z odborom na čelu marljivo in vspešno delovala skozi vse leto. Odborov namen je bil, da privede svoje člane in druge okoličane do zavesti, da je kmetijska družba res dobrotnica naši okolici. — Polagal je članom na srce, naj brez vse zamude gredo med nečlane v svojih vaseh in jih prepričajo o važnosti družbe. Uverjem sem, da govorim iz srca vseh navzočih — je nadaljeval, — ako predlagam, da izrečemo odstopajočemu predsedništvu in odboru iskreno zahvalo za njihovo požrtvovalnost, ter stavi ističasno novemu odboru na srce, naj le nadaljuje s podvojeno silo v prosep našega kmeta in vrtarja, da ne miruje, dokler ne bode vsak okoličan vpisan v družbo in, kar je najvažnejše in odločilno za povzdigo našega gospodarstva, — da dobi od vlade **zadostno stalno podporo**, ker le tako bo osiguran obstanek družbe in omogočen razvoj in napredek v naši lepi okolici. Gospod Starc je predlagal, da se predsednik in odbor volita po vsliku. Predlog je bil enoglasno vsprejet.

Predsednikom je bil zopet enoglasno izvoljen gospod Ivan Goriup, veleposestnik na Opčinah. V odbor pa: gg. dr. Slavik Edv. odvetnik, Josip Pertot, dež. poslanec, Alojzij Goriup, veleposestnik na Proseku, Ivan Godina, posestnik v Škedenju, Ivan Bole, posest. v Rojani in Dragotin Čok, posest. v Lonjerju.

V pregledovalni odbor sta bila voljena gg. Nicofor Stepančič in Ivan Knaus, oba 2 iz Trsta.

Predsednik, g. Goriup, se je zahvalil za enoglasno izvolitev ter obljubil v svojem imenu vsega odbora, da bodo delovali še z večjim veseljem, da se povzdigne ugled družbe in stem pomore tudi našemu okoličanu v raznih strokah domačega gospodarstva.

Razvil je ob enem načrt bodočega družbinega delovanja v bodočem letu, ki vsebuje v glavnih točkah: 1) Preskrbovanje kmetijskih potrebščin družbinim članom, ki naj bi po nižini ceni dobivali žveplo, modro galico, žveplalnike, škropilnice, ter razno gospodarsko orodje, 2) Umetna gnojila, 3) Rastlinstvo in vrtinarstvo hoče družba podpirati s tem, da porazdeli med člane vrtna in druga semena najboljše vrste, 4) razpiše štipendije za zelenjadarski tečaj v Savodnjah na Goriškem, 5) Kletarstvu hoče pomoči s tem, da priredimo dva kletarska tečaja v okolici, ob enem se razpiše štipendij za kletarski tečaj v Pazinu, 6) V povspesjevanje sadjarstva namerava družba nakupiti prtiličnega žlahtnega drevja in ga porazdeliti po nižini ceni med svoje ude, 7) Živinoreja; nakup še dveh bikov, mrjascev in svinjic plemenite pasmi, 8) Deliti nagrado za zboljšanje hlevov in gnojišč, 9) Ustanovitvi „gospodarske svete“ po vseh vaseh okolice, 10) Člani dobe: „Primorskega gospodarja“ po nižini ceni, 11) Razpiše se natečaj strokovnega uradnika.

Za vse to delovanje primanjkuje družbi 9000 K.

Ako vlada da to naprošeno podporo, bo mogla družba izvršiti v celoti tu začrtani program. (Pride še).

DAROVIL

— Za Ciril-Metodov ples so nadalje darovali sledeči gg.: Fr. Geržina Št. Peter 10 K, Ivo Tomasovič Podstranek 5 K, Ant. Sancin-Drežak Škedenj 6 K, Bohinec & Co. Trst 10 K, Vek. Plesničar Trst 2 K, dr. M. Tentor Kastav 4 K, Angela Orel Zgonik 3 K, Alojzij Cotič Komen 2 K, dr. Anton Politeo Starigrad 3 K, Brača Mrčič Čaplina 10 K, Artur Gervais Opatija 4 K, Vekoslav Štrekelj Sežana 6 K, dr. D. Trinajstić Pazin 5 K, Pravoslav Filipič Zminj 4 K, Gjuro Sverko Pazin 4 K, Gorenjec Josip Trst 10 K, Alojzij Štrekelj Komen 10 K, Albin Štrekelj Skocijan 2 K, Valentin Cibic Prosek 4 K, Premru Josip Dunaj 5 K, dr. Niko Bjelovučić Janjina 5 K, Fran Jajčić Koper 2 K, Jakob Merhar Trst 10 K, Karolina Pečenko Pazin 3 K.

Vesti iz Goriške.

Iz Prvačine. Veliko zanimanja vzbuja po naši dolini izlet, ki ga priredi prihodnjo nedeljo 28. t. m. Sentiakobska Čitalnica iz Trsta. In kako tudi ne, ko smo čuli o tem vrlom društvu že toliko lepega, seveda, žal, le iz časopisov. Zato pa upamo, da se ta dan snidemo Goričani in Vipavci v velikem številu v Prvačini, da tako izkažemo svoje simpatije vrlim boriteljem ob Adriji, ter da se pozabavamo in razvedrmo ob krasni pesmi in opereti, ki jo nam vprizore. Zato ta dan vsi v Prvačino! — Vabimo pa tudi brate v Trstu, naj se pridružijo v velikem številu Čitalnici. Sprejememo jih z odprtimi rokami in bratskim srcem. Na svidenje!

Obrotno-nadaljevalna šola v Mirnu vabi k sklepu šolskega leta 1910-11, ki bo v nedeljo, dne 28. maja ob 11. uri predpoludne v šolski dvorani. Ob tej priliki so v dvorani razstavljeni letni izdelki učencev.

Kolesarsko društvo „Gorica“ nanašanja, da je na prošnjo telovadnega društva „Sokol“ v Ajdovščini prelozilo svojo dirko na nedeljo 9. julija t. l. Dirka se bo vršila na progi Kobarič — Tolmin. Veselica pa v Tolminu na občinskem prostoru. — Bratska društva so naprošena, da izvole pri svojih

Ste-li že mislili na to, koliko denarja potrošite vsako leto, ker rabite za svoje perilo slabo milo? Zakaj ne poskusite z absolutno čistim in neponarejenim milom Sunlight!

25.000 kron ponujajo izdelovalci tega po vsem svetu razširjenega, najboljšega mila onemu, ki lahko dokaže v njem kako škodljivo sestavino. Pazite natančno na ime Sunlight!

Važno za vsacega. Predno si umislite za poletje obleko, ogledajte si v Vašo lastno korist, velikansko zalogo oblek trgovine Bohinec & Co. v Trstu, ulica delle Torri 2 (za cerkvijo sv. Antona novega) in prepričali se bode, da je nemogoče dobiti boljše izdelano obleko, katera bi elegantnejše pristojala, kakor so ravno obleke te trgovine, katere so zgotovljene po najmodernejšem dunajskem kroju.

Sunlight
milo

razočarava srca vseh gospodarstvenikov, ki so se slišali čisto ter elastnem vonju, ki ga daje perilu. In kako lahko ter igra se pere z njim! Samo pomisliti, ne koliko časa pustiti stati, izprati in obeati. Nič drgnjenja, nič kuhanja, nič poparjenja več!

Generalno zastopstvo:

Alb. Tedeschi

Corso 2, III. n., Trst.

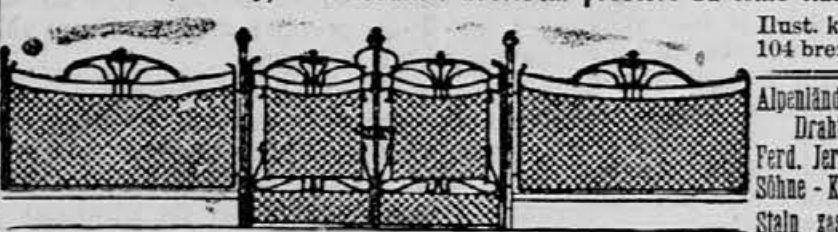

POHIŠTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Moderne železne ograje

za vile (dvorce), vrte, tovarne, dvorišča, prostore za temo itd.

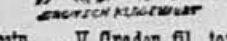
Ilust. katal. št. 104 brezplačno

Alpenländische Drahtindustrie

Ferd. Jergitsch's

Söhne - Klagfurt

Staln. zastop. v Trstu. - V Gradcu fil. tov.

Odlikovana krojačnica

Avgust Stular

TRST - Via della Poste št. 12. I. nad. - TRST

izvršuje pomladanske in

letne obleke

Cene zmjerne. Delo solidno.

Trst, Corso 2. Telef. 1071.

Linoleum Haas

Pristni linoleum K 2-50 m²

Podolgate preproge 67 cm. 1-80 met.

Preproge v vseh velikostih z

varnostnimi ogli iz kovine 150/200 K 7-90

200/300 K 15— itd.

Gospodarski predpasniki iz voščene

platna K 2-50

Namizni prti 85/115 cm 2-80

65/150 cm 1-80

Površniki iz gumilja od K 20 dalje.

Podrjuhe po 70 stot.

Ovratniki iz kavčuka 50 "

Manšete iz kavčuka 60 "

— Pošilja se tudi na deželo. — 136

Velik izbor daril za birmo

v prodajalnici zlatanine in ur

Michele Norsa

Trst, Corso 37.

Prodaja. - Popravki. - Zamenjava.

ZMERNE CENE.

Kupujejo se dragocenosti, zlato, srebro

itd. itd.

Izvršuje se vsakovrstna zlatarska dela. —

Za eksaktnost se jamči.

TRVDKA

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, Via S. Giovanni 16, I.

TELEFON 251 Rom. II.

(zravn. restavracije „Cooperativa“ ex Hacker)

Prodaja na mesečne ali tedne obroke

obleke in površnike za moške

perilo itd po dogovornih cenah.

POZOR! Skladišče ni v pritličju, ampak v I. nad.

80.000 UR

bo darovanih!

Prevzetje izključne razprodaje mi omogočuje

ponujati za samo 3 krone krasno pozlačeno

fino remont. uro na sidro s pozlačenim ali

posrebrnjem kazalnikom. Ta ura je 36 ur

idoča, za kar se jamči na tri leta. Nihče naj

ne zamudi to ugodno priliko, dokler traja

zaloga ter naj si naroči tako uro za 3 K.

2 kosa 5 K 50., 3 kosi 8 K 40. — Pošilja

po povzetju

ekspozitna trgovina H. SPINGARN

Krakov št. 240.

Za to, kar ne ugaja, se vrne denar. —

Izključen vsak riziko.

-- V odlikovani čevljarnici --

GIUSEPPE SCUBICH

ul. Carducci 15 (naspr. obokom Chiozza)

— se nahaja —

velik izbor čevljev

za gospode in gospe o priliki birmo. — Poseben

izbor belih, lakastih krema-čevljev za otroke

po cenah, da se ni bati konkurence.

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij

Paolo Gastwirth

TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)

Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cene zmjerne.

Bogata izbora izbora popolnih sob od 300 do 4000 kron. Jedilna soba. Sprejemne

in kadilne dvorane v najnovejšem slogu. — SPECIALITETA: Železno in medeno pohištvo

Bogata izbora vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

R. Gasperini, Trst

Telefon št. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10

Prevozno podjetje

o. kr. avstrijskih drž. železnice 2051

Sprejme razcarinjane kakoršnegasbodi blaga iz mitnic, dostavljanje na dom.

POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJDOGOVORNEJŠE CENE.

Zastopstvo trvdke „CEMENT“

Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spljetu.

PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

prirreditvah to uvaževati. — Društvo priredi v četrtek dne 25. majnika t. l. svoj III. društveni izlet k veselici telovadnega društva „Sokol“ v Biljah. Odhod ob 2. uri pop. — Povodom binkoštnih praznikov priredi društvo dva izleta: I. dne 4. junija t. l. v Postojno. Odhod jutraj. II. pa v Podgoro. Odhod popoldne. Reditelj: Slavko Sinigoi. Zdravo!

Ajdovsko-vipavska podružnica Slov. Plan. Društva vabi še enkrat planince in drugo občinstvo na planinsko zabavo ob izviru Hublja, ki se bo vršila v četrtek dne 25. t. m. o priliki otvoritve nove steze v „Luknjo“. Že minolo nedeljo je bilo veliko število obiskovalcev nove naprave, in vsi so so se zelo pohvalno izrazili o njej. Drage volje je obljubil sodelovanje na zabavi tudi dobro znani „Tržaški kvartet“. Opozarjamo, da bo tudi notranja podzemeljska jama razsvetljena po možnosti, kolikor je dostopna. Za dobro postrežbo je preskrbljeno.

Podružnica Z. J. Z. v Sežani priredi v nedeljo dne 28. t. m. javen ples v Orleku pri gostilni gosp. Pirjevca na plesnem podu „Gasilnega društva“ iz Sežane. Ker obeta biti zabava zelo prijetna in postrežba dobra, vabimo vse prijatelje na to zabavo. — Ples začne ob 3. uri popoldne in bo trajal do 11. ure. Čisti dobiček je določen v humanitarne namene.

Iz Kazelj. Veselica, ki jo je priredilo naše bralno in pevsko društvo „Dneva žar“ v nedeljo 14. maja t. l., se je izvršila nepričakovano dobro ob precejšnji udeležbi občinstva in v lepem redu. Igra in petje je navzočim ugajalo. Igra „Kmet-Herod“ je tudi povzročila mnogo smeha in zabave. Zahvaljujemo se bralno-pevskemu društvu „Stanjel“ za prijazno sodelovanje pri naši prireditvi. Dalje se prisrčno zahvaljujemo vsemu p. n. občinstvu, ki se je odzvalo našemu vabilu in je s svojo udeležbo pripomoglo društvu do krasnega vspeha. Posebno izrekamo prav srčno zahvalo vsem onim, kateri so blagovolili preplačati vstopnino. Vstopnino so preplačali sledeči p. n. gg.: Gregor Zidar 20 K, Bl. Dekleva K 320, N. N. 50 st., po 30 stotnik Marija Seražin in Viktor Lupis, Vekoslav Bekar 40 st., J. Rebec 20 st., Iv. Vitez in T. Može po 10 stot. Konečno se zahvaljujemo sploh vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli, da se je naša veselica izvršila tako častno.

Naša prekoristna CMD dobi od naše prireditve tudi lepo vsotico, ker ji je bilo odmerjeno 10 odst. čistega dobička.

Vesti iz Istre.

Iz Brezovice: Tužnim srcem javljamo, da je dne 17. maja umrl vsem nepozabni mladenič v cvetu svoje mladosti Andrej Segulin v dobi 26 let.

Pokojnik je bil res blaga duša ter je bil vsem jako priljubljen. Bil je tudi dober pevec tukajšnje „Narodne čitalnice“. Krasni in ganljivi pogreb zemeljskih ostankov se je vršil v petek 19. t. m. Pevci „Narodne čitalnice“ so zapeli žalostinko. V nedeljo so se zbrali po običaju sorodniki, znanci in pevci „Narodne čitalnice“, ki so nabrali 20 K 50 st. kakor prispevek nagrobnemu spomeniku. Ločili smo se potrtega srca spominjaje se nepozabnega pokojnika, ki mu kličemo: Z Bogom brat predragi!

Hrušica. V veseli družbi v gostilni pri Fabijančiču nabral je g. I. Maurič št. 83 65 K, katere je izročil podružnici CMD v Podgradu.

Iz Dekani. Žalostnim srcem opazujemo, tihi mir v tistih Dekanih, ki so nekdanj tako slovele v narodnem boju za naša prava. V tistih Dekanih, kjer je nekdanj tako lepo cvetelo narodno probujanje, v tistih Dekanih vlada absolutno narodno mrtvilo. Dekani, slovenska metropola na Koperščini, spi spanje pravičnega. Tam se prepevajo skoraj samo laške „opere“. Sedanja mladina ne čita nič in se ne zanima za narodni razvoj svoje lepe domovine. Na narodni veselici pri sv. Antonu so bili Dekančani zastopani po deputaciji, medtem ko je sleherni mala vasica imela tam svoje društvo. Kdo je temu kriv? Pijača in osebnosti. Dekančani! Dragi ste nam! Zato vedite, da ne bomo mirovali popred, dokler se ne poboljšate.

Tisti, ki narodno čutijo.

Iz Milškega hriba sv. Barbare-Elerjev. Naše bralno in pevsko društvo „Slov. dom“, ustanovljeno pred tremi leti v sv. Barbari, priredi letos dne 18. junija svojo drugo velično v Elerjih. Obrača se tem potom do bližnjih bratskih društev, da bi gori označenega dne ne priredila svojih vesellic, kar bi utegnilo našim društvom škodovati. Naše društvo je mlado in šibko, a z druge strani mu je delovati v kraju, silno ogroženem od sovražnika. Opozarjamo, da je „Lega Nazionale“ ustanovila v teh krajih dve šoli. Tako potrebno bi bilo, da bi naši poslanci porabili priliko veselice, da bi povedali ljudstvu kaj koristnega in vsposobjujalega. — Prosimo društva, ki se mislijo odzvati naši prireditvi, da vsaj do prve nedelje junija prijavijo zbor, s katerim bi hoteli nastopiti.

Poljedelski tečaj v Pazinu. Meseca avgusta t. l. se bo vršil gospodarski tečaj za hrvatske učitelje (21-25 njih) na c. kr. vzornem gospodarstvu v Pazinu. Čujemo,

da se je ministerski referent, ki je prišel sem ravno v ta namen, izrazil, da je bila ta namera pri Hrvatih hladna, a pri Italijanih s simpatijo vsprejeta. Mi pa sporočamo onim, ki se bavijo s tem eksperimentom, da je mesec avgust najneprimernejši, ker naj bo določen odpočitku, ne pa da bi se mučili po 8 ur na dan s teorijo poljedelstva. Lani so sedem učiteljev iz Istre poslali na poljedelski tečaj v Dalmacijo. Ravno v avgustu! In potem pravijo, da nam žele koristiti!

Naša gospodarska zadruga v Kopru. Kakor že javljeno na tem mestu, vršil se bo občni zbor te zadruge dne 28. maja t. l. ob 9. uri popoldne v lastni zalogi na kolodvoru v Kopru.

Ker je ta občni zbor dalekosežnega pomena za naše gospodarsko osamosvojenje v bodočnosti, da se že vendar enkrat rešimo laških koperskih trgovcev in ljudstva z znano psovko „ščavi“ ter da združimo vse svoje moči v močno falango proti našim nasprotnikom, uljudno vabimo Vas, dragi rodoljubi z dežele in mesta, da se v čim večem številu udeležite tega za nas prevažnega vprašanja. Zadrugar.

Druge slovenske dežele

Iz Železnikov. Dne 18. t. m. praznoval je naš obče spoštovani in priljubljeni gosp. Bogomir Helmich, c. kr. poštar, 30-letnico svoje poroke s soprogo gospo Julijo Mandlin. Obenem praznuje tudi 36-letnico svojega službovanja. Cestitamo in na mnogaja ljeta!

Tržačani! Najlepši kraj za izlete je Vipava s senčnatim vrtom „Podskala“ hotela Adria. V kraju se nahaja kopeli, solidna postrežba, zmerne cene, sobe za tujce po nizki ceni so na razpolago. Železniška postaja Stanjel. Omnibus vsako nedeljo in praznik ob 10. uri jutraj. Za obilen obisk se priporoča Mat. Wasmeyer, hotelier. 898

Priporoča se mizar M. Majcen, ul. Belvedere 28, vogal Torquato Tasso. Izdeluje spalne sobe in vsakovrstno pohištvo. 899

Ubiralec in popravljalatelj glasovirjev se priporoča slavnemu občinstvu. An. rej Pečar, ulica Alighieri 3, II. Trst. 900

Gospodično zmčno korespondence v srbohrvaščini in poznajočo nemški jezik in stenografijo išče velika tiskarna v Trstu. Ponudbe na inser. oddelku „Edinosti“ 5101. 901

Bicikelj malo rabljen je na prodaj v Rojšanu Sv. Peter Škorklja št. 10. — C. na 70 kron. 902

Modistkinja proda elegantne klobuke za birmo, rimodernira klobuke. — Ulica Nuova 45, III. 903

Vsi birmanci in birmanke želijo slikati botri na dan birmo pri edinem našem fotografu JERKIČU, Trst, ul. Poste 10, - Gorica, gosposka ul. 7. — CENE ZNIZANE. 915

Pozor! Naznanjam eenjenemu občinstvu, da imam za prodati na debelo Vipavsko in črno istrsko pristno vino. — Obrniti se je na gostilno Pri Francu, via Geppa št. 10. 896

Videti mora, kdor se hoče prepričati. Velika prilika! Šest silalnih „Singerjevih“ strojev za družinsko rabo po kron 62, enak moderen za vsa dela, kakor tudi za vezanje kron 100, drug za salon, 4 predalčki z ugičljivo mizico kron 16. Vsi stroji se pisмено jamčijo na tri leta. Via S. Caterina 7, skladišče na dvorišču. 891

Za letoviščarje. Za poletno sezono se odda v najem lepa enonadstropna hiša s 5 sobami in kuhinjo. V slučaju večje družine ali več strank je na razpolago tudi 6 sob. Hiša leži na lepem kraju v Lokavcu, 20 minut od Ajdovščine, 15 minut od želez. postaje Sv. Križ-Cesta. Hiša ima lep senčnat vrt, vodo v hiši, sprehajališča naravnega in krasna, mecnica, trgovine, krme v neposredni bližini. Izlet na Čaven, kucelj itd. od 1 do 1 1/2 ure peš. — Ponudbe na naslov Josip Škrcar, obč. tajnik, Lokavec. 869

Iščem čevljarkega vajenca. — Albert Rayb r. Prosek. 893

Pristni, dober brinjevec se vdobi pri Lovru Šibeniku v Šiški pri Ljubljani. 1681

Proda se album madreperla, svila, mirica, satin, service za čokolado, kavo vse po japonsko. Kje pove Edin. st. pod št. 895. 895

Odda se takoj meblavana soba s prostim udom v ulici Gaspare Gozzi št. 3 nad II. vrata 5. 890

Antonio Dobner

— urar in zlatar —
sodni Izvedenec
se je preselil v ul. DELLE POSTE 3 vogal Torre bianca (TOBAKARNA)
Sprejema vsakovrstne popravke PO ZMERNIH CENAH — Z JAMSTVOM.

Zdravljenje : krvi
Čaj „Tisobori ovet“ (Millefort)
Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slus. jim, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. — Jeden omet za zdravljenje stane 1 K. ter se dobiva v odlikovani lekarni
PRAXMARER - „AI DUE MORI“
Trst (mestna hiša) — Telefon 377
Poštne pošiljave se izvršujejo takoj in franko, ako se dopolnje Kron 1-10.

Najboljše in najcenej. gorivo

Briquettes ^{znam.} „Klara“

Izključna zaloga SILVIO MALOSSO

Trst, ulica Gelsi št. 3

TELEFON 18-89.

Cena: 4 šlot. kilogram

z dostavljenjem franko.

Veliko skladišče izgotov. oblek za moške in dečke

Alla Fiducia

ulica Scorzeria št. 4 (vogal ul. Arcata)

Priležnost za birmo: Obleke za otroke barvane od kron 13 dalje. Obleke za birmo volnene krema raznih krojev od kron 14 dalje. — Obleke barvaste volne od kron 13 dalje. — Oblek iz platna, ki se perejo, v vseh barvah in velikostih od kron 3 dalje.

ANTONIO NARDAZZI.

Nova trgovina manufakturnega blaga

Scher & Gregorette

— TRST —

Campo S. Giacomo 15.

VELIKA IZBERA

vsakovrstnega blaga, izgotovljenih oblek, okrasov, drobnarij itd. CENE ZMERNE.

ANTON BARUCCA

MIZARSKI MOJSTER

Trst, ulica San Francesco d'Assisi 2.

Specijalist za popraviljanje

roulet na oknih.

Na željo se menjajo pasovi in zmeti.

Jamči za popolno delo in se ne boji konkurence.

Manufakturna trgovina

— filialka —

Enrico de Franceschi

ul. delle Poste 10, vogal Valdriro.

VELIK IZBOR

volnena in bombažnata blaga, perila, srajc in drobnarij, kakor tudi izgotovljenega perila za moške in ženske. Cene zmerne.

Poskusite FI-GOVO KAVO „Salutin“ ki je naj-zdravejši kavni pridatek Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah. 0000

Naznanja se slavnemu občinstvu, da je bila otvorjena

trgovina kinkalij, porcelana in steklenih predmetov

na vogalu ulice Carlo Ghega 2 (bivša mirotolnica).

Velika zaloga svetilk za petrolej, plin in elektriko. Namizni servisi, servisi za kavo in čaj, rozolij s taso po 2 kroni. Skodelice s krožnikom v najrazličnejših in modernih barvah po 50 stot. komad, krožniki iz najfinejšega porcelana po 30 stot. komad. Predmeti za darove. Dobijo se tudi franže iz biserov za svetilke po K 1-60 komad. — Zaloga mrežic in pritliklin za plin. Prosi se za Vaš cenj. obisk, ne da bi bilo treba česa kupiti.

Trgovina v Nabrežini

je bogato založena z vsakovrstnimi

mrtvaškimi predmeti in z vsem potrebnim: krste, sveče, obleke, pajčolani, razni venci iz umetnih Točna postrežba. cvetlic itd. itd. Ugodne cene.

Prodaja tudi cvetlice in vence za zaročence, birmance in druge slučaje.

Zastopstvo Novega Pogrebnege Podjetja v Trstu, Corso 47.

T. VITEZ v Nabrežini, glavni trg pri cerkvi.

Hotel Balkan

70 sob, električna razsvetljava, lift, kopelji. CENE ZMERNE. J. Kögl.

Hotel Balkan